

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 marca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 2 grudnia 2016 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, dokonał waloryzacji emerytury H. Z. od dnia 1 marca 2017 roku. Po waloryzacji emerytura wyniosła 759,76 złotych.

Decyzja k 144 w aktach ZUS

H. Z. złożyła odwołanie od powyższej decyzji, podnosząc, że nie zgadza się z wysokością świadczenia, które od 1 marca 2017 roku powinno wynieść 1000 złotych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 grudnia 2016 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Podniosła, że w momencie przejścia na emeryturę miała ponad 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy nie uwzględnił, jako okresu nieskładkowego, okresu od 27.11.1968 do 31.08.1970 (przeniesienie w stan pozasłużbowy w związku z urodzeniem dziecka i sprawowaniem nad nim opieki).

Odwołanie k 2-5

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wnosił o jego oddalenie argumentując, że sposób waloryzacji odpowiada przepisom ustawowym i nie ma podstaw do zastosowania innych zasad waloryzacji. Dodano, że wobec złożenia nowych dokumentów, postępowanie w tej kwestii będzie prowadzone.

Odpowiedź na odwołanie k 10

W dniach 14 lipca 2016 roku, 8 września 2017 roku oraz 28 listopada 2017 roku ZUS wydał kolejne decyzje, przyznające wnioskodawczyni emeryturę w wysokości 1000 złotych od dnia 1 kwietnia 2017 roku, bowiem organ rentowy uznał sporny okres i to, że wnioskodawczyni posiada 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Wnioskodawczyni odwołała się od tych decyzji.

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołań.

Sąd połączył sprawy do wspólnego rozpoznania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny

H. Z. urodziła się (...). Z zawodu była nauczycielem.

W okresie od 27.11.1968 do 31.08.1970 roku wnioskodawczyni, jako nauczyciel, została przeniesiona w stan pozasłużbowy. W tym czasie wnioskodawczyni sprawowała opiekę nad córką, urodzoną (...).

W 2005 roku wnioskodawczyni wystąpiła do ZUS o przyznanie emerytury. Organ rentowy analizował wówczas okres od 27.11.1968 do 31.08.1970 pod kątem ustalenia liczby okresów składkowych i nieskładkowych. Zwrócił się wprost z pytaniem, jak należy rozumieć pojęcie „przeniesienia w stan pozasłużbowy”. W piśmie z dnia 15.11.2005 roku Urząd Miasta Stołecznego W. przysłał – na żądanie ZUS - pismo z załączoną kopią ustawy z dnia 27.04.1956 roku o prawach i obowiązkach nauczycieli. Z treści pisma wynikało, że stan pozasłużbowy należy rozumieć jako urlop bezpłatny, bowiem w stan pozasłużbowy nauczyciel mógł przejść wyłącznie na własną prośbę, zaś władza szkolna nie mogła załatwić odmownie podania nauczyciela.

Przyznając emeryturę decyzją z dnia 28.11.2005 roku, organ rentowy nie uwzględnił w ogóle okresu od 27.11.1968 do 31.08.1970 roku.

Na dzień 28 lutego 2017 roku ZUS uwzględnił wnioskodawczyni 19 lat 10 miesięcy i 21 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Odwołując się od decyzji z dnia 1 marca 2017 roku, wnioskodawczyni podniosła, że powinna otrzymać świadczenie w kwocie gwarantowanej 1000 zł bowiem spełnia przesłanki do jego otrzymania i posiada co najmniej 20 lat okresów ubezpieczenia.

Okoliczności bezsporne, wynikające z akt rentowych

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Zgodnie z art. 88 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, waloryzacja emerytur i rent dokonywana jest corocznie od dnia 1 marca i polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik waloryzacji. W myśl ust. 3 powołanego przepisu waloryzacji podlega kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację. Waloryzacja obejmuje emerytury i renty przyznane przed terminem waloryzacji /ust. 4/.

Stosownie do treści art. 89 ust. 1 ustawy wskaźnik waloryzacji to średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. W myśl ust. 2 wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych, o którym mowa w ust. 1, jest średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów albo średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli jest on wyższy od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów. Wskaźnik waloryzacji ogłasza Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w drodze komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" /ust. 6/

Unormowanie zawarte w art. 88-89 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskazuje, że ustawodawca przewidywał waloryzację świadczeń emerytalno – rentowych dokonywaną procentowo tj. z wykorzystaniem określonego wskaźnika, mnożąc przez wskaźnik waloryzacji kwotę świadczenia i podstawę jego wymiaru.

W rozpoznawanej sprawie wnioskodawczyni nie kwestionowała samej zasady waloryzacji, natomiast podniosła, że powinna od 1 marca 2017 roku otrzymywać emeryturę w wysokości gwarantowanej, czyli 1000 złotych.

Zgodnie z art. 85 ustawy o emeryturach i rentach z FUS kwota najniższej emerytury, z zastrzeżeniem art. 24a ust. 6, art. 54, art. 54a ust. 2 i art. 87, oraz renty rodzinnej wynosi 1000,00 zł miesięcznie. Kwoty najniższych świadczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, podwyższa się przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji, o którym mowa w art. 89-94. Świadczenia ustalone w kwotach niższych niż określone w ust. 1-3, w tym także świadczenia ustalone wraz ze zwiększeniami, o których mowa w art. 56 ust. 3 i 4 oraz w art. 73 ust. 3 i 4, podwyższa się do tych kwot z urzędu, a jeżeli ich wypłata była wstrzymana – po wznowieniu wypłaty.

W myśl art. 87 ustawy, w przypadku gdy emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26, łącznie z okresową emeryturą kapitałową, albo emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26, jest niższa niż kwota, o której mowa w art. 85, kwoty najniższych świadczeń ust. 2 i 3, emeryturę przysługującą z Funduszu, w tym emeryturę ustaloną ze zwiększeniem, o którym mowa w art. 26a, podwyższa się w taki sposób, aby suma tych świadczeń nie była niższa od tej kwoty, o ile ubezpieczony:

1) mężczyzna – osiągnął wiek emerytalny wynoszący 65 lat i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat,

2) kobieta – osiągnęła wiek emerytalny wynoszący 60 lat i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy zgodził się z tym, że wnioskodawczyni powinna otrzymać emeryturę w wysokości 1000 zł miesięcznie. Zdaniem ZUS powinna otrzymać prawo do takiego świadczenia dopiero od dnia 1 kwietnia 2017 roku, gdyż odwołanie od decyzji dotyczącej waloryzacji, organ rentowy potraktował jako nowy wniosek i przyjął datę jego wpływu do organu.

Sąd z powyższym się nie zgadza.

Należy zauważyć, że wnioskodawczyni zakwestionowała decyzję z dnia 1 marca 2017 roku, dotyczącą waloryzacji. Nie zgodziła się z wysokością określonego w tej decyzji świadczenia, wywodząc, że posiada okres ponad 20 lat podlegania ubezpieczeniom społecznym. Decyzja nie jest więc prawomocna.

Przeprowadzone postępowanie wykazało, że organ rentowy powinien uwzględnić do przeliczenia emerytury okres od 27 listopada 1968 do 31 sierpnia 1970 roku, kiedy to wnioskodawczyni sprawowała opiekę nad dzieckiem i była z tego powodu przeniesiona w stan pozasłużbowy.

Nie ma żadnych podstaw do tego, aby uznać prawo do przeliczenia świadczenia dopiero od 1 kwietnia 2017 roku, skoro sprawa dotyczy odwołania od decyzji z dnia 1 marca 2017 roku.

Zasadą jest, że odwołanie od decyzji organu rentowego otwiera stronie możliwość przeprowadzenia postępowania dowodowego, wykazującego okoliczności, których organ rentowy nie chce uwzględnić. Wnioskodawczyni takie postępowanie przeprowadziła i wykazała, że powinna mieć przyznane od dnia 1 marca 2017 roku świadczenie w wysokości 1000 złotych.

Ponadto, kwestia waloryzacji oraz przyznania od 1 marca 2017 roku gwarantowanej kwoty świadczenia (1000) zł zostały uregulowane w tej samej ustawie z dnia 2 grudnia 2016 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c orzekł jak w sentencji.

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. ubezpieczonej